

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12P/41/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620202971
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Šulajová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6620202971.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Renátou Šulajovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa V. A., narodený XX.XX.XXXX, bytom X., Z.. S.. E. X, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka M. Š., narodená XX.XX.XXXX, v súčasnosti bytom X., Z.. S.. E. X, štátna občianka SR, otec V. F. A., narodený XX.XX.XXXX, v súčasnosti bytom X., Z.. S.. E. X, štátny občan Maďarska, za účasti starej matky maloletého dieťaťa D. Š.L., narodená XX.XX.XXXX, v súčasnosti bytom X., Z.. S.. E. X, štátna občianka SR, o návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e s a rozsudok Okresného súdu Lučenec číslo konania 6P/28/2017-28 zo dňa 08.11.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.11.2017.

II. Maloletý V. A., narodený XX.XX.XXXX s a z v e r u j e do osobnej starostlivosti rodičov, V. F. A. M. M. Š..

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 6P/28/2017-28 zo dňa 08.11.2017 súd zveril maloletého V. A., narodeného XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky D. Š.L., narodenej XX.XX.XXXX. Matke a otcovi maloletého uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého V. výživným v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 10.11.2017.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec v správe o kvalite starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti zo dňa 25.06.2020 konštatoval, že rodičia maloletého V. sa v súčasnosti zdržiavajú na území Slovenska, dokonca v spoločnej domácnosti s maloletými synmi (V., N.). Úrad nemá doposiaľ preukázané, že rodičia maloletého pracujú v zahraničí, nakoľko sa už dlhšiu dobu zdržiavajú na spoločnej adrese s pani Š., teda vedia zabezpečiť starostlivosť maloletým synom. Rodičia maloletého neosvedčili svoje tvrdenia vycestovania za prácou žiadnym relevantným dôkazom a je dôvodné podozrenie z finančnej špekulácie. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti úrad konštatuje, že dôvody na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti zanikli a vycestovanie rodičov za prácou do zahraničia úrad nepovažuje za dôvod trvania náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Na základe podanej správy Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, zo dňa 25.06.2020 tunajší súd v súlade s § 23 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP) dal podnet na začatie konania o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti. Následne súd uznesením číslo konania

12P/41/2020-26 zo dňa 09.07.2020 začal konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletým V., v súlade s ustanovením § 23 CMP. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.07.2020.

4. Stará matka maloletého dieťaťa D. Š. na pojednávaní súdu uviedla, že nesúhlasí s tým, aby bola zrušená náhradná osobná starostlivosť. Uviedla, že maloletý je na ňu od malička naviazaný, je viac s ňou ako s rodičmi, volá ju mama. Myslí si, že nie je dôvod na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, lebo rodičia maloletého sú teraz tu, avšak nevie kedy odídu, pretože hocikedy môžu odísť pracovať do zahraničia.

5. Matka maloletého dieťaťa sa k veci písomne nevyjadrila, pojednávania sa nezúčastnila, svoju neúčast ospravedlnila zo zdravotných dôvodov. Súd preto vec prejednal a rozhodol bez jej prítomnosti v zmysle § 31 CMP.

6. Otec maloletého dieťaťa sa na pojednávaní súdu vyjadril tak, že nesúhlasí s návrhom, súhlasí s tým, aby bol maloletý naďalej v starostlivosti starej matky, nakoľko je na ňu navyknutý. V súčasnosti pracuje v Maďarsku, brigádnicke asi 1 a pol mesiaca, prišiel len kvôli pojednávaniu. Za synmi chodí vtedy, keď má čas.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní súdu uviedol, že v súčasnosti nie je dôvod, aby maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, keďže rodičia žijú v spoločnej domácnosti aj s maloletým dieťaťom a do dnešného dňa relevantných spôsobom nepreukázali, že by vycestovali za prácou do zahraničia. Ak aj otec tvrdí, že chodí brigádnicke pracovať do Maďarska, v spoločnej domácnosti je aj tak matka maloletého dieťaťa.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom starej matky, otca maloletého dieťaťa, kolízneho opatrovníka, prečítaním správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom, potvrdenia z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, rozsudku Okresného súdu Lučenec spisová značka 6P/28/2017, 12P/20/2020 a zistil nasledovný skutočný stav:

9. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 6P/28/2017-27 zo dňa 08.11.2017 súd maloletého V. A. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky D. Š., rodičom určil povinnosť platiť výživné a rozhodol o trovách konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.11.2017.

10. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 12P/20/2020-50 zo dňa 21.05.2020 súd návrh navrhovateľky D. Š. na zverenie maloletého N. A., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamietol. Rozhodol o trovách konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.06.2020. V predmetom konaní sa stará matka maloletého dieťaťa, kde rodičia sú tí istí, ako sú v predmetnom konaní, domáhala jeho zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti. Jej návrh bol zamietnutý z dôvodu, že v čase vyhlásenia rozsudku stará matka žila s rodičmi maloletého dieťaťa a nepreukázali žiadnym relevantným dôkazom, že idú pracovať do zahraničia, pre ktorú skutočnosť stará matka návrh podala.

11. Zo správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom je preukázané, že dňa 21.07.2020 tunajší úrad vykonal sociálne šetrenie v domácnosti náhradného rodiča na uvedenej adrese. V čase sociálneho zisťovania sa v domácnosti nachádzala stará matka D. Š., nar. XX.XX.XXXX spolu s mal. V., ďalej matka náhradného rodiča p. S. Š., nar. XX.XX.XXXX, ktorú náhradný rodič opatruje. Podľa uvedenia p. Š. sa v domácnosti nachádzala aj matka maloletého p. M. Š., nar. XX.XX.XXXX spolu s mal. N. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorá údajne spala. Otec maloletého V. F. A., nar. XX.XX.XXXX sa podľa vyjadrenia náhradného rodiča nachádzal v meste Lučenec, kde príležitostne brigáduje. Pani Š. s rodinou žije v podnájme v trojizbovom byte prenajatom od S. S.. V uvedenom byte majú k dispozícii predizbu, toaletu, kúpeľňu, obývaciu izbu, detskú izbu a spálňu. Byt je zariadený účelovým nábytkom a elektrospotrebičmi bežnej potreby. Vykurovanie bytu je ústredné. Náklady na domácnosť sa podľa vyjadrenia p. Š. nezmenili, predstavujú úhradu za inkaso vrátane energií v sume 350,--Eur mesačne. Stará matka je nezamestnaná, je poberateľkou peňažného príspevku za opatrovanie matky p. S. Š.L., nar. XX.XX.XXXX v sume 430,35 Eur. Poberá prídavok na jedno mal. dieťa v sume 24,95 Eur a opakový príspevok dieťaťa v náhradnej starostlivosti v sume 192,--Eur od ÚP,SVaR Lučenec. Náhradný rodič uviedol, že chod domácnosti zabezpečuje sám, rodičia v súčasnosti žijú na spoločnej adrese spolu s maloletými deťmi, sú nezamestnaní a príležitostne si privyrábajú v Lučenci manuálnou prácou. Matka ako aj otec jej prispievajú na výživu maloletého pravidelne sumou 50,--Eur mesačne, okrem toho sa

podľa uvedenia náhradného rodiča podieľajú na výchove mal. V., chodievajú s ním na prechádzku, alebo zmrzlinu. Maloletý má podľa uvedenia starej matky vytvorený blízky citový vzťah aj k bratovi N.. K uvedenému konaniu vo veci zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti stará matka uviedla, že nesúhlasí s tým, aby bol mal. V. zverený späť do osobnej starostlivosti rodičov, nakoľko maloletý je citovo naviazaný na ňu a vychovávať ho chce ona. Úrad starej matke zanechal rodičom maloletého dieťaťa predvolanie. Úrad vykonal pohovor s mal. V., ktorý v rozhovore uviedol, že otec mu kúpil sagwey. Chodí s mamou a otcom na zmrzlinu a so starkou na trh. Maloletý oslovoval počas rozhovoru starú matku "mama". V čase vykonaného rozhovoru bol maloletý upravený a javil známky dobrej starostlivosti. Dňa 22.07.2020 sa na tunajší úrad na základe predvolania dostavili rodičia maloletého dieťaťa. Matka maloletého uviedla, že v súčasnosti bývajú na spoločnej adrese spolu s D. Š., otcom maloletého, ich spoločným synom N. A. a starou matkou S. Š.. Ďalej uviedla, že je nezamestnaná, nie je v evidencii tunajšieho úradu, poberá prídavok na mal. N. mesačne v sume 24,95 Eur a príležitostne si privyrába upratovaním v domácnostiach. Matka uviedla, že aktuálne sa na výchove maloletého podieľajú spoločne so starou matkou, to znamená, že chodí s maloletým na prechádzky, zmrzlinu a podobne. Náhradnému rodičovi prispieva na výživu maloletého mesačne sumou 40,-- až 50,--Eur do rúk starej matky. Pani Š. uviedla, že v budúcnosti by si maloletého chcela zveriť do osobnej starostlivosti, ale chce pracovať v zahraničí. Otec maloletého uviedol, že je občanom Maďarskej republiky, poberá čiastočný invalidný dôchodok mesačne v sume približne 60,--Eur je nezamestnaný, nie je v evidencii úradu a príležitostne manuálne pracuje v Lučenci. Ďalej uviedol, že s maloletým trávi svoj voľný čas, chodí s ním na prechádzky, zmrzlinu, ale maloletý chce výlučne spávať s náhradným rodičom. Otec maloletého pravidelne prispieva na jeho výživu sumou 40,-- až 50,--Eur mesačne do rúk starej matky. Tunajším úradom bolo zistené, že rodičia mal. V. majú voči ÚP,SVaR Lučenec pohľadávku vo veci zameškaného výživného. Na túto skutočnosť boli obaja rodičia v čase vykonaného rozhovoru upozornení. Na Okresnom súde v Lučenci náhradný rodič p. D. Š. v mesiaci máj 2020 podala návrh na zverenie mal. N. A., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti. Okresný súd v Lučenci rozsudkom pod sp. zn. 12P/20/2020 zo dňa 21.05.2020, právoplatný dňa 12.06.2020 rozhodol tak, že návrh na zverenie maloletého N. A., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamietol. Na základe uvedených skutočností tunajší úrad konštatuje, že rodičia mal. V. bývajú na adrese X., S. Z.. E. X, v spoločnej domácnosti s mal. deťmi V. M. N. A.. Tunajšiemu úradu nie je do dnešného dňa preukázané, že rodičia maloletého pracujú v zahraničí, nakoľko sa už dlhšiu dobu zdržiavajú na spoločnej adrese s p. Š., teda vedia zabezpečovať starostlivosť maloletým synom. Rodičia maloletého neosvedčili svoje tvrdenia vycestovania za prácou žiadnym relevantným dôkazom a je dôvodné podozrenie z finančnej špekulácie. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti tunajší úrad konštatuje, že dôvody na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti zanikli a vycestovanie rodičov za prácou do zahraničia úrad nepovažuje za dôvod trvania náhradnej osobnej starostlivosti.

12. Zo správy z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (č. I. 40 spisu) má súd preukázané, že matka ani otec maloletého nie sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Matka maloletého poberá prídavok na dieťa 24,95 Eur.

13. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

14. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

15. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

16. Náhradnú osobnú starostlivosť súd môže nariadiť len v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Zverenie maloletého dieťaťa do výchovy iného občana než rodiča, v danom prípade starej matky maloletého, je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov. Musí sa vždy opierať o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa.

17. V konaní mal súd preukázané, že v súčasnosti sa o maloleté dieťa starajú jeho rodičia, ktorí žijú v spoločnej domácnosti so starou matkou maloletého V. A. a taktiež aj s maloletým N. A., i napriek skutočnosti, že maloletý V. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky D. Š.. Súdu, ani kolíznemu opatrovníkovi pri šetrení pomerov nepreukázali žiaden relevantný listinný dôkaz (pracovnú zmluvu a podobne), že by mali v zahraničí zabezpečenú nejakú prácu, hoci stará matka maloletého dieťaťa na to poukazovala, že rodičia maloletého môžu hocikedy odísť za prácou do zahraničia. Tieto isté skutočnosti boli tvrdené už aj v konaní tunajšieho súdu spisová značka 12P/20/2020, keď bol návrh starej matky na zverenie súrodenca maloletého V. z uvedených dôvodov, zamietnutý. Keďže pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku, ku ktorému dátumu rodičia zabezpečujú starostlivosť o svoje dieťa, žijú s ním v spoločnej domácnosti spolu aj so starou matkou, nebol dôvod na ponechanie maloletého V. v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že ani otec maloletého dieťaťa žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal, že chodí v súčasnosti pracovať do Maďarska, kde podľa jeho tvrdenia aj mesiac a pol už býva, čo je v rozpore s tým, že 22.07.2020 spolu s matkou maloletého pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (viď správu z prešetrovania pomerov) spoločne uviedli, že bývajú na spoločnej adrese aj s D. Š., kde matka maloletého aj uviedla, že sa aktuálne na výchove maloletého dieťaťa podieľajú spoločne ako rodičia so starou matkou.

18. Na základe vyššie uvedených skutočností súd zrušil rozsudok Okresného súdu Lučenec číslo konania 6P/28/2017-28 zo dňa 08.11.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.11.2017, ktorým bol maloletý V. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a rodičom bola určená vyživovacia povinnosť. Zároveň súd rozhodol o zverení maloletého do starostlivosti oboch rodičov, keďže spoločne žijú v spoločnej domácnosti a o dieťa sa spoločne starajú.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, kde žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, ak zákon nestanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Filákovská cesta 287, 984 01 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.